

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Avaldamismärge:

Vabariigi Valitsus
määrus
algtekst
RT I 1998, 38, 564

Õisu maastikukaitseala kaitse-eeskirja ning välispiiri kirjelduse kinnitamine

Vastu võetud 16.04.1998 nr 78

Kaitstavate loodusobjektide seaduse (RT I 1994, 46, 773; 1998, 23, 323)paragrahvi 5 lõike 4 japaragrahvi 6 lõike 3 alusel Vabariigi Valitsus määrab:

1. Kinnitada:

- 1) Õisu maastikukaitseala kaitse-eeskiri (juurde lisatud);
- 2) Õisu maastikukaitseala välispiiri kirjeldus(juurde lisatud).

2. Määrata Õisu maastikukaitsealavalitsejaks Viljandi Maavalitsus.

Peaminister Mart SIIMANN
Keskkonnaminister Villu REILJAN
Riigisekretär UnoVEERING

Kinnitatud
Vabariigi Valitsuse 16. aprilli 1998. amäärusega nr 78

Õisu maastikukaitseala kaitse-eeskiri

I. ÜLDSÄTTED

1. Õisu maastikukaitseala (edapidi kaitseala) onmoodustatud Eesti NSV Ministrite Nõukogu 5. juuni1959. a määrusega nr 218 «Abinõudest parkidesäilitamiseks ja korrastamiseks vabariigis» (ENSV Teataja 1959,36, 182) kaitse alla võetud Õisu Tehnoloogilise Piimandustehnikumi pargi, Viljandi Rajooni RSN TK17. jaanuari 1964. a otsusega nr 1 «Looduse kaitsest Viljandirajoonis» kaitse alla võetud Õisu põrguoru jaViljandi MaakonnaValitsuse 21. augusti 1990. a määruseganr 296 «Loodushoiust Viljandi maakonnas» kaitse allavõetud Õisu järvekaitseala ning Õisu rahnude jakivikülvibaasil. Maastikukaitseala eesmärgiks on kaitsta Õisuümbruse vaheldusrikast loodust, seal esinevaid geoloogilisi vaatamisväärsusija haruldasi liike.
2. Kaitseala maa-ala on määratletud VabariigiValitsuse kinnitatud Õisu maastikukaitseala välispiirikirjeldusega.
3. Kaitseala maa-ala jaguneb vastavalt kaitsekorraeripärare ja majandustegevuse piiramise astmele kahtetüüpi võõnditeks: sihtkaitsevööndiks japiiranguvööndiks.
4. Kaitseala ning selle võõndite piirid kantakseriiklikusse maakatastrisse.
5. Kaitseala ning selle võõndite piiride kirjeldus onkoostatud riigiettevõtte Eesti Maauuringud1992. aasta maakasutuskaardi (mõõtkava 1:10 000), EestiMetsakorralduskeskuse Õisu metskonna 1990. aastapuistuplaani (mõõtkava 1:20 000) ning talumaade osas 1939. aastaKatastri Ameti skeemiliste kaartide (mõõtkava1:10 000) alusel.

II. KAITSEKORRA ÜLDPÕHIMÕTTED

6. Inimestel on lubatud viibida ning marju ja seeni korjata kogukaitsealal. Liikumine eramaal toimubvastavalt asjaõigusseadusele (RT I 1993, 39, 590; 1995, 26--28, 355; 57, 976;1996, 45, 848; 51, 967; 1997,52, 833; 1998, 12, 152) ja kaitstavate loodusobjektide seadusele (RT I 1994, 46, 773;1998, 23, 323), kusjuureserated ja -rajad on päikeseloojanguni avalikukskasutamiseks.
7. Telkimine ja lõkke tegemine on lubatud ainultkaitseala valitseja poolt selleks ettenähtud ja tähistatudpaikades ning eramaal omaniku loal.

8. Jalgratastega liiklemine ning mootorsõidukitegaliiklemine ja nende parkimine selleks mitte ettenähtudja tähistamata liiklusteel ning parklas on kaitsealal keelatud, välja arvatud teaduslikel välitöödel, järelevalve- ja päästetöödel ning käesoleva kaitse-eeskirjaga lubatud ning looduskaitsenõuetele vastavatel metsa- ja põllumajandustöödel.

9. Kaitsealal on keelatud:

- 1) maavarade ja maa-ainese kaevandamine, välja arvatud eraõiguslikul maal oma tarbeks liivaja kruusa võtmine kaitseala valitsejaga kooskõlastatud kohtades;
- 2) väetiste ja mürkemikaalide kasutamine metsamaal jalooduslikul rohumaal;
- 3) jäätmete ladustamine;
- 4) veemootorspordiga tegelemine.

10. Metsa kasutamise kord kaitsealal sätestatakse käesoleva kaitse-eeskirjaga. Keelatud on puhtpuistute kujundamine, üheliigiliste metsakultuuride ja energiapuistute rajamine.

11. Jahipidamine ja kalapüük on kaitsealal lubatud vastavalt neid reguleerivatele õigusaktidele.

12. Kaitseala valitseja nõusolekul on kaitsealal lubatud:

- 1) katastriüksuste kõlvikute piiride ja pindala muutmine;
- 2) maakorralduskava kinnitamine;
- 3) metsaomanikule metsamajandamiskava väljastamine;
- 4) detail- ja üldplaneeringu kehtestamine;
- 5) projekterimistingimuste esitamine;
- 6) teede, õhuliinide ja muude kommunikatsioonide rajamine;
- 7) rahvaürituste (üle 50 osalejaga) korraldamine. Kaitseala valitseja nõusolekut ei ole vajarahvaürituste korraldamisel Õisu pargi piiranguvööndis.

13. Kaitseala valitseja nõusoleku saamiseks käesolevas kaitse-eeskirjas ettenähtud juhtudel peab vastavaloa taotleja või projekti või kava kooskõlastuse taotleja esitamakaitseala valitsejale kirjaliku taotluse. Kaitsealavalitseja vastab taotlusele nõusoleku või motiveeritud keeldumisega ja vajadusekorral omapoolsete tingimusteesitamisega nii taotlejale kui ka vastava loa andjale hiljemalt ühe kuu jooksul pärast taotluse saamist. Keskkonnamõjude hindamise vajaduse korral on kaitseala valitsejal õigust taotlusele vastamist edasi lükata kuni ekspertiisiakti saamiseni, teavitades sellest nii nõusoleku taotlejat kui ka loa andjat.

Kaitseala valitseja vaatab raieloataotluse läbi ning annab oma nõusoleku või esitab motiveeritud keeldumise ja vajadusel omapoolsed tingimused kümne päeva jooksul pärast taotluse saamist.

14. Kaitseala piires oleva kinnistu võõrandamisel on võõrandaja kohustatud võõrandamislepingu ära kirjasaatma kaitseala valitsejale kaitstavate loodusobjektide seaduse paragrahvi 9 lõike 5 kohase riigi ostueesõiguserealiseerimise tagamiseks.

15. Kaitsealale jäävate üksikobjektide kaitsekorraldatakse kaitstavate looduse üksikobjektide kaitseüldeeskirja alusel, kui käesolev kaitse-eeskiri ei sätesta rangemaid nõudeid.

III. SIHTKAITSEVÖÖND

16. Sihtkaitsevöönd on kaitseala maa- või veevalal seal väljakujunenud või kujundatavate looduslike japoollooduslike koosluste säilitamiseks.

17. Kaitsealal on kaks sihtkaitsevööndit:

1) Õisu jõeorusihtkaitsevöönd, kuhu kuuluvad Halliste vallas Õisu Tehnikumikasutusel olev riigimaaosa, mille piir kulgeb Õisu pargi piirist mööda Vidva oja kirde suunas kunipaisjärveni ning selle lõunakallastkuni Õisu teeni. Sealt jätkub piir mööda teemaa idapiiri kunimetsaservani ja seejärel mööda metsa ja kultuurmaavahelist piiri itta, jätkudes mööda Kalvre talu lõuna-, ida- ja kirdepiirikuni metsaservani ning seejärel möödumetsa ja kultuurmaa vahelist piiri edelasse ja lõunasse kuni paisjärveni. Piir jätkub mööda paisjärve põhjakallastja Vidva oja Õisu pargi piirini;

2) Ariva metsa sihtkaitsevöönd, kuhu kuuluvad Halliste vallas Õisu metskonna metsakvartalid 101, 102 ja 103 (nii riigi kui ka talude Loovi 23, Kissa 7, 6, A-26, A-27, A-28, 62 ja 63 maa osa).

18. Peale käesoleva kaitse-eeskirjapunktidega 6--12 lubatud tegevuste on kaitstava loodusobjektisäilitamiseks vajaliku või seda objekti mittekahjustava tegevusena kaitsealavalitseja nõusolekul sihtkaitsevööndis lubatud:

1) olemasolevate maaparandussüsteemide hooldustööd;

2) tegevus poollooduslike koosluste ilme ja liigilise koosseisu tagamiseks;

3) metsa majandamine vastavalt kaitse eesmärgile, kusjuures kaitseala valitsejal on õigus esitada nõudeid raieaja, puidu kokku- ja väljaveo ning puistu koosseisu ja täiuse osas.

19. Sihtkaitsevööndi metsad kuuluvad hoiumetsakategooriasse (juhtfunktsioon looduskaitse; bioloogilise mitmekesisuse ja maastikuilme säilitamine).

IV. PIIRANGUVÖÖND

20. Piiranguvöönd on kaitseala majanduslikult kasutatav osa, kus majandustegevuses tuleb arvestada kaitstavate loodusobjektide seaduses ning selle alusel käesolevas kaitse-eeskirjas kehtestatud tingimustega.

21. Kaitsealal on 3 piiranguvööndit:

1) **Õisu järvepiiranguvöönd**, kuhu kuuluvad Halliste vallas Õisu järv, Sultsi--Abja-Paluoja teest läänepoolse jääva Õisu Tehnikumi kasutuses oleva maa, talude A 12, A 6, Järve A 5 (kahes osas), A 4 (kahes osas), A 10, A 18, A 7, A 11, A 49, A 38, A 41, A 43, A 37 (kahes osas), 22A, 7, 2, 5B, 8B, A 32, Adra (23), Eglä (26), Ületee (A 36), Sillaotsa (A 31), A 56, A 33, A 57, A 55, A 54, A 53, A 34, Kaubi (XXV), XVIII ja XVII kaitsealale jäävad osad;

2) **Õisu pargipiiranguvöönd**, kuhu kuulub Halliste vallas Õisu tehnikumikasutuses olev maa, mille piir kulgeb Sultsi--Abja-Paluoja teelt mööda Vidva oja vasakpoolset haru ja temassesuubuvat kraavi kagussekuni Õisu teeni, seejärel mööda nimetatud tee teemaaläaneserva põhja suunas ning mööda Õisu pargikõigepõhjapoolsemat teerada kuni Vidva oja parempoolse haruni ning mööda sedakuni Sultsi--Abja-Paluoja teeni;

3) **Soo-otsa piiranguvöönd**, kuhu kuulub Halliste vallas Soo-otsa talu maa kaitsealale jääv osa.

22. Piiranguvööndis on keelatud Õisujärve kalda ulatuses (200 meetrit veepiirist) uute ehitistepüstitamise, millest lähtuv kahjulik mõju ulatub veekaitsevööndini.

23. Piiranguvööndis on kaitseala valitsejaigakordsel nõusolekul lubatud lõppraie (uueudusraie), väljaarvatud turberaie perioodiga vähemalt 40 aastat, kusjuures kaitseala valitsejal on õigus esitada nõudeid raieaja, puidu kokku- ja väljaveo ning puistu koosseisu ja täiuse osas.

24. Piiranguvööndi metsad kuuluvad hoiumetsakategooriasse (juhtfunktsioon -- looduskaitse; maastikuilme säilitamine).

V. LÕPPSÄTTED

25. Järelevalvet kaitsealal teostab kaitseala valitseja ning teised selleks volitatud isikud, kes on omapädevuse piires õigustatud kaitsealal tegutsema ka iseseisvalt.

26. Isikud, kes rikuvad käesoleva kaitse-eeskirjanõudeid, kannavad haldus-, kriminaal- võitsiviilvastutust seaduses ettenähtud korras.

27. Käesolevast kaitse-eeskirjast tulenevad vaidlused lahendatakse kohtus, kuid huvitatud isik võib kaitseala valitseja tegevuse vaidlustamiseks pöörduda ka keskkonnaministri poole.

Keskkonnaminister Villu REILJAN

Kinnitatud

Vabariigi Valitsuse 16. aprilli 1998. määrusega nr 78

Õisu maastikukaitseala välispiiri kirjeldus

Õisu maastikukaitseala välispiir (edaspidi piir) kulgeb Halliste vallas Sultsi--Abja-Paluoja tee ja Vidva oja parempoolse haru ristumiskohast põhja poole mööda nimetatud teeteemaa ja Mõõnaste-2 maaparandusobjektialäaneserva kuni talu A 12 lahusmaatüki kagunurgani. Edasi ühtib piir talude A 12, A 6, A 5, A 4, A 10, A 18 ja A 7 lahusmaatükide idapiiriga, talu A 11 lahusmaatüki ida- jaloodepiiriga kuni Õisu järveni. Piir jätkub mööda metsa ja põõsastiku vahelist piiri talude A 49, A 38, A 41, A 43 ja A 37 lahusmaatükidel kuni talu 22 Alahusmaatüki kagupiirini. Edasi kulgeb piir mööda talu 22 Alahusmaatüki kagu-, ida- ja põhjapiiri, jätkudes lõunasse mööda kraave talude 7 ja 2 lahusmaatükidel kuni talu 5 B lahusmaatüki piirini. Edasi

kulgeb piirmööda talu 5 B lahusmaatüki kirde- ja põhjapiiri ning talu 8 B lahusmaatüki põhjapiiri, mööda Kõpujõe idakallast kuni talu 32 lahusmaatüki loodepiirini. Edasi kulgeb piirmööda nimetatud lahusmaatüki loode- ja edelapiiri, talu A 81 lahusmaatüki idapiiri kuni metsaservani, sealt jätkub piir Adra (23) ja Egl (26) talude maalmööda põõsastiku ja metsa vahelist piiri kuni Egl (26) talu maalasuva magistraalkraavini. Piir jätkub möödanimetatud kraavi kagu suunas kuni talu A 53 lahusmaatükiloodepiirini. Edasi kulgeb piir mööda nimetatud talu talu A 4 lahusmaatükide edelapiiri kuni talude A 4 ja A 34 lahusmaatükke ning Kaubi (XXV) maad lävivakraavini ja edasi mööda nimetatud kraavi kuni Õisu järveni. Sealt jätkub piir mööda Kaubi (XXV) talu kirdepiiri, Saare (A 45) talu loodepiiri, mööda Kõpu jõge kuni Sultsi--Abja-Paluoja teeni. Piir jätkub mööda selle tee teemaalähenepiiri kuni Vidva oja vasakpoolse haruni ning seejärel mööda seda ja temasse suubuvat kraavi kagusse kuni Õisu teeni. Edasi jätkub piir mööda nimetatud tee teemaaläheneserva põhja suunas ja mööda Õisu parkiõige põhjapoolsemat teerada kuni Vidva oja parempoolse haruni. Edasi kulgeb piirmööda Vidva oja kirde suunas kunipaisjärveni ning selle lõunakallast kuni Õisu teeni. Sealt jätkub piirmööda selle tee teema idapiiri lõunasse kunimetsaservani ja seejärel mööda metsa ja kultuurmaa vahelist piiri itta, jätkudes mööda Kalvre talu lõuna-, ida- ja kirdepiiri kuni metsaservani ning seejärel mööda metsa ja kultuurmaavahelist piiri edelasse ja lõunasse kunipaisjärveni. Piir jätkub mööda paisjärve põhjakallast ja Vidva oja parempoolset haru kuni Sultsi--Abja-Paluoja teeni.

Lahustükina kuulub Õisu maastikukaitseala juurde maa-ala, mille piirkulgeb Halliste vallas mööda Õisumetskonna kvartali 103 ida- ja põhjapiiri, kvartali 102 põhjapiiri, kvartali 101 põhja-, lääne- ja lõunapiiri ning kvartalite 102 ja 103 lõunapiiri kuni kvartali 103 kagunurgani.

Teise lahustükina kuulub Õisu maastikukaitseala juurde maa-ala, mille piirkulgeb Halliste vallas Soo-otsa talu maa põhjanurgast mööda nimetatud talu maa kirde- ja idapiirikuni ristumiseni loode-kagusuunalisepinnasteega. Edasi kulgeb piir mööda seda teed ja Soo-otsa talu maa loodepiiri kuninimetatud talu maapõhjanurgani. Kaitsealasse ei kuulu Soo-otsa talu õuema.

Õisu maastikukaitseala välispiiri kirjeldus on koostatud riigiettevõtte Eesti Maauuringud 1992. aastamaakasutuskaardi (mõõtkava 1:10 000), Õisu metskonna 1990. aasta puistuplaani (mõõtkava 1:20 000) ja 1939. aasta Katastri Ameti skeemiliste kaartide (mõõtkava 1:10 000) alusel.

Keskkonnaminister Villu REILJAN